

Situacijska Soba

**** SPOR V JUŽNOKITAJSKEM MORJU ****

Časovnica pregleda: od 19. junija 2023 do 7. julija 2023.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- 19. junija se je ameriški državni sekretar Antony Blinken vrnil s potovanja v Peking, kjer se je srečal s kitajskim predsednikom Xi Jinpingom. Izjavil je, da sta med 35-minutnim pogovorom s kitajskim predsednikom govorila o pomenu neposrednega sodelovanja in trajne komunikacije na visoki ravni med obema konkurenčnima silama, da bi preprečili, da bi se tekmovanje spremenilo v konflikt. Kljub določenemu napredku, ki je bil dosežen med srečanjem, je med ZDA in Ljudsko republiko Kitajsko še vedno veliko nerešenih vprašanj, vključno z vzpostavitvijo neposredne komunikacije med ameriško vojsko in Ljudsko osvobodilno armado (PLA).
- 20. junija so indonezijski vojaški predstavniki izjavili, da so imele države članice ASEAN konferenco o načrtovanju skupnih vojaških vaj, ki bodo potekale med 18. in 25. septembrom. Vaje naj bi kljub pomislekom Kambodže potekale v bližini spornega dela Južnokitajskega morja. Skupne vojaške vaje ASEAN so odgovor na naraščajočo dejavnost Kitajske v regiji.
- 21. junija je tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva Mao Ning komentarje ameriškega predsednika Joeja Bidna o tem, da je Xi Jinping diktator, označil za skrajno absurdne, neodgovorne in kot resno kršitev diplomatskega protokola. Komentarji predsednika Bidna so prišli le dan po tem, ko je ameriški državni sekretar Blinken zapustil Peking, kjer je imel pogovore na visoki ravni s kitajskim predsednikom in drugimi kitajskimi uradniki.
- 22. junija je indonezijski vojaški tiskovni predstavnik Julius Widjojono izjavil, da bodo prve skupne vojaške vaje ASEAN v zgodovini prestavljene v Južno Natunsko morje v indonezijskih teritorialnih vodah, stran od južnega dela Južnokitajskega morja, ki si ga lasti Kitajska, kjer so bile uradno potrjene le dva dni prej. Nebojne vaje bodo še vedno potekale med 18. in 25. septembrom na in okoli otoka Batam blizu malaške ožine.
- 23. junija je indijski predsednik Narendra Modi obiskal ZDA, kjer se je v Beli hiši srečal z ameriškim predsednikom Bidnom in nagovoril ameriški kongres, kjer je poželel stoječe ovacije. Zaradi naraščajočega vpliva Kitajske v Indo-Pacifiku ZDA vidijo Indijo kot pomembno protiutež in zaveznico v regiji, medtem ko Indija ne Kitajske ne Rusije eksplicitno ne obsoja glede njenih dejanj.
- 26. junija je letalonosilka ameriške mornarice USS Ronald Reagan skupaj s križarkama z vodenimi USS Antietam in USS Robert Smalls prispela v vietnamsko pristanišče Da Nang. Obisk ameriških

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

vojaških plovil v Vietnamu prihaja v času naraščajočih napetosti med Kitajsko in Vietnamom zaradi spornih pomorskih zahtev v Južnokitajskem morju.

- 28. junija je tajvansko ministrstvo za nacionalno obrambo podalo izjavo, da sta bili ruski fregati opaženi med plovbo od juga proti severu v vodah ob vzhodni obali Tajvana in da sta obe vojni ladji zapustili tajvanske vode v jugovzhodni smeri ob pristaniškemu mestu Suao, kjer se nahaja glavna tajvanska pomorska baza. Tajvan je poslal svoje ladje in letala, da bi spremljali gibanje ruskih fregat.
- 29. junija je predsednik vlade Salomonovih otokov Manasseh Sogavare pozval k reviziji varnostne pogodbe njegove države z Avstralijo, ki je bila podpisana leta 2017 in omogoča avstralski policiji in obrambnemu osebju, da se hitro napotijo na Salomonove otoke, če to zahtevajo razmere in če se obe državi strinjata. Leta 2022 so Salomonovi otoki prav tako podpisali varnostni pakt s Kitajsko, ki je kitajski policiji omogočil usposabljanje in opremljanje policijskih sil Salomonovih otokov.
- 30. junija so voditelji EU zamenjali politiko "ločevanja" od Kitajske z novo politiko "zmanjševanja tveganj" zaradi zaskrbljenosti glede gospodarske škode in trgovinskih vojn, do katerih bi lahko prišlo, če bi EU zmanjšala sodelovanje z drugim največjim gospodarstvom na svetu. 27 držav članic EU se je strinjalo, da so dobavne verige za kemikalije za baterije električnih vozil, polprevodnike in druge pomembne izdelke še posebej ranljive, če EU prekine svoje vezi z Ljudsko republiko Kitajsko.
- 3. julija je ministrica za finance ZDA Janet Yellen napovedala, da bo med 6. in 9. julijem obiskala Peking, da bi razpravljala o pomenu skrbi za odnos med dvema svetovnima velesilama, o skupnem delu pri globalnih izzivih in o tem, kako ZDA gledajo na svoje gospodarske odnose s Kitajsko.
- 4. julija je tiskovni predstavnik tajvanskega obrambnega ministrstva Sun Li-fang izjavil, da je 8 kitajskih vojaških bojnih letal in 4 kitajske vojaške ladje prečkalo črto v Tajvanski ožini, ki ločuje sporne kitajske in tajvanske ozemeljske zahteve in vstopilo v njihove ozemeljske vode, da bi izvajalo skupno patroljo v bojni pripravljenosti. To je povedal med obiskom vnaprej načrtovane protiletalske vaje, kjer so tajvanski vojaki uporabili ameriške protiletalske izstrelke Stinger za sestrelitev brezpilotnih letal.
- 5. julija je tiskovni predstavnik kitajskega obrambnega ministrstva polkovnik Tan Kefei obtožil ZDA vmešavanja v kitajske notranje zadeve in stopnjevanja napetosti v Tajvanski ožini s prodajo vojaške opreme Tajvanu v vrednosti 440 milijonov dolarjev, ki je vključevala 30 mm strelivo in s tem povezano opremo, rezervne dele za tajvanska vojaška vozila, osebno orožje, bojne oborožitvene sisteme in opremo za logistično podporo.
- Istega dne so uradniki EU sporočili, da je Kitajska brez posebnega razloga odpovedala načrtovani obisk visokega predstavnika EU za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepha Borrella. Obisk naj

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

bi se zgodil 10. julija, kjer bi se predstavnik Borrell srečal s kitajskim zunanjim ministrom Qin Gangom, da bi razpravljala o trgovini med Kitajsko in EU, človekovih pravicah in stališču Kitajske do ruske invazije na Ukrajino.

- 6. julija je bilo sporočeno, da je Kitajska gostila ruski fregati Gromkiy in Sovershenniy, ki pripadata ruski pacifiški floti s sedežem v Vladivostoku, ki sta pred tem pluli mimo Tajvana in Japonske, ter da bosta obe ladji izvajali skupne pomorske vaje s kitajsko mornarico z namenom demonstriranja skupnega vojaškega sodelovanja med Kitajsko in Rusijo.
- Istega dne je ministrica za finance ZDA Janet Yellen prispela na štiridnevni obisk v Peking, da bi izboljšala odnose med ZDA in Kitajsko ter se srečala s kitajskimi uradniki in poslovneži. Izjavila je, da si ZDA prizadevajo za zdravo gospodarsko konkurenco s Kitajsko, ki bo koristila ameriškim delavcem in podjetjem ter za sodelovanje pri globalnih vprašanjih, obenem pa si prizadevajo zaščititi svoje nacionalne varnostne interese doma in v tujini.
- 7. julija so mediji poročali, da je najvišji uradnik ameriškega zunanjega ministrstva za mamila Todd Robinson izjavil, da si ZDA želijo, da se druge države vključijo v pritisk na Kitajsko, da ta omeji pretok sintetičnih drog, hkrati pa Washington obtožuje Peking, da ta stori premalo v boju proti njihovi nezakoniti trgovini ter glede prekinitve nezakonitih dobavnih verig.

Analizo pripravil: **Gregor Črnugelj**

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

Viri/Dodatno branje:

Agence France-Presse. (3. julij 2023). *US Treasury secretary Janet Yellen to visit China to build 'healthy' ties with Beijing.* *The Guardian.* Dostopno prek <https://www.theguardian.com/business/2023/jul/03/us-treasury-secretary-janet-yellen-to-visit-china-to-build-healthy-ties-with-beijing>

Biden likens Chinese President Xi Jinping to a dictator. (21. junij 2023). *Al Jazeera.* Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/6/21/biden-likens-chinese-president-xi-to-dictators>

Blanchard, B. in Lee, Y. (4. julij 2023). *China buzzes Taiwan Strait again, minister decries 'disinformation' about safety.* *Reuters.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taiwan-says-8-chinese-aircraft-crossed-taiwan-strait-median-line-2023-07-04/>

Blanchard, B., Cameron-Moore, S., Cao, E., Woo, R. in Zhang, A. (6. julij 2023). *China hosts Russian warships that passed by Taiwan, Japan.* *Reuters.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/china-hosts-russian-warships-that-passed-by-taiwan-japan-2023-07-06/>

Cheung, R. (19. junij 2023). *Antony Blinken and Xi Jinping hold 'candid' talks in Beijing.* *The Guardian.* Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/19/antony-blinken-xi-jinping-beijing-china>

China accuses the US of turning Taiwan into a powder keg with its latest sales of military equipment. (5. julij 2023). *AP News.* Dostopno prek <https://apnews.com/article/taiwan-china-us-military-sales-4730400c993d2e32e85ad8cf718be583>

China Cancels Visit by European Union's Foreign Policy Chief. (5. julij 2023). *VOA News.* Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/china-cancels-visit-by-european-union-s-foreign-policy-chief/7167863.html>

Kapoor, K. in Widiyanto, S. (22. junij 2023). *Indonesia moves site of ASEAN military drills away from South China Sea.* *Reuters.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/indonesia-moves-site-asean-military-drills-away-south-china-sea-2023-06-22/>

Lewis, S. and Martina., M. (7. julij 2023). *US wants coalition of nations to engage China in curbing synthetic drugs.* *Reuters.* Dostopno prek <https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/us-wants-coalition-nations-engage-china-curbing-synthetic-drugs-2023-07-06/>

O'Carroll, L. (30. junij 2023). *EU softens China strategy by adopting 'de-risking' approach.* *The Guardian.* Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/30/eu-china-strategy-de-risking-ursula-von-der-leyen-brussels>

Perera, A. (23. junij 2023). *Joe Biden and Narendra Modi hail 'defining' US-India partnership.* *BBC News.* Dostopno prek <https://www.bbc.com/news/world-asia-india-65994923>

Rising, D. (26. junij 2023). *US aircraft carrier makes Da Nang port call as America looks to strengthen ties with Vietnam.* *AP News.* Dostopno prek <https://apnews.com/article/us-aircraft-carrier-da-nang-vietnam-3b5aa2d343d2e97fce27275b5c533f62>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

EVRO-ATLANTSKI SVET SLOVENIJE
EURO-ATLANTIC COUNCIL OF SLOVENIA

Rising, D. in Tarigan, E. (20. junij 2023). Southeast Asian nations move ahead with plan for navy drills near disputed area of South China Sea. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/asean-military-exercise-south-china-sea-fa25b22e689744d636ae5739f8b399d8>

Solomon Islands calls for review of security pact with Australia. (29. junij 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/6/29/solomon-islands-calls-for-review-of-security-pact-with-australia>

Taiwan detects two Russian warships near its waters. (28. junij 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/6/28/taiwan-detects-two-russian-warships-near-its-waters>

US's Yellen begins China trip aimed at 'deepening communication'. (6. julij 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/7/6/uss-yellen-begins-china-trip-aimed-at-deepening-communication>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.